

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1.—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ulica št. 4, I. nadst. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje desno. Telefon št. 24. — ŠHS postnočkovni račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Posltnina plačana v gotovini — Cena današnje številke Din 1.—

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1.—.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z datumom naslednjega dne ter stane mesečno po pošti D 10.—, za izposoditev D 18.—, dostavljen na dom D 11.—, na izkaznice D 10.—, inserati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA" MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Naslov

Maribor, sreda 8. septembra 1926.

Leto: VII. — Številka: 203.

Begunsko posojilo Bolgariji

Anglija je tudi tu na strani Bolgarske. Ženeva, 7. septembra.

V vrstah jugoslov. delegacije je opaziti precejšnje vznemirjenje povodom razprave o podelitvi begunskega posojila Bolgariji. Anglija podpira bolgarske težnje in odreja sosednim državam pravico do kontrole nad uporabo tega posojila. Če se bo zadeva v svetu DN rešila neugodno za naše interese, tedaj bo jugoslov. delegacija protestirala pred plenarom.

Radičeve izjave v Ženevi

Ženeva, 7. sept.

Jugoslov. delegat Stjepan Radić je imel včeraj daljši razgovor z Mr. Arehibaldom Coolidgejem, direktorjem Washingtonskega Foreign Officea. Coolidge ima kot ženevski opazovalec približno tisto vlogo kot svoje dni polkovnik House. Coolidge je vrhu tega profesor na harvardski univerzi. V razgovoru z Radićem se je posebno zanimal za razmere v Macedoniji in za gospodarsko decentralizacijo v Jugoslaviji. Radić mu je odvrnil, da se macedonsko vprašanje rešuje z obsežno občinsko avtonomijo in z ustanavljanjem šol.

Primo de Rivera zmaga!

Monstre proces v Španiji. 11.000 obtožencev. Beograd, 7. septembra.

Danes je prejela jugoslov. vlada uradno brzojavko iz Madrida, da je vlada Primo de Rivero zatrla vstajo artiljerijskih oficirjev, ki jo je vodil general Weiler. Vseh 11.000 častnikov je izročenih vojnemu sodišču.

Dnevna kronika

— Tiskovne napake. V nedeljsko številko se je vrnilo več tiskovnih napak. Tako moramo zlasti popraviti, da pisec podlistka »Nova obleka« ni Janko Arnuš marveč Janko Arnuš, v članku »Iz vroče Afrike« pa je popraviti, da se poljski potopisec piše Osendowski ne Osendowski.

— Iz Dravske doline. Narodni poslanec dr. Pivko je imel v nedeljo dne 5. septembra nekoliko sestankov in zborovanj v Dravski dolini. Prehodil je občine Sv. Ožbald, Brezno, Pod Velko in Lehen. Večje zborovanje se je vršilo popoldne v prostorih g. Maksa Urbanca v Lehnu, kolega so se udeležili tudi pristaši iz Ribnice, Josipovega doma in okolice.

— Požar v okolici Slov. gradca. Poročajo nam: Dne 1. septembra t. l. okoli

pol 8 ure je uničil požar gospodarsko poslopje Martina Ročnik v Zavodnem št. 31, upepelilo celo poslopje, s katerim je zgorelo vse žito, seno in slama, gospodarski stroji in orodje. Poslopje je bilo slamo krito in večinoma leseno. Pri tej priliki je prišel tudi najemnik predmetne hiše Martin Hudournik ob vse svoje poljske pridelke in gospodarsko orodje. — Skupna škoda se ceni na okoli 87.000 Din. Izbruh požara je začasnno še nepojasnen, ker v kritičnem času razn. najemnikov žene z njenimi 3 nedoletnimi otroci ni bil nihče v hiši, ker so bili vsi ostali zaposleni na njivah in travnikih. Ker ni bilo vode na razpolago, je bilo gašenje in omejitve požara nemogoče. Ročnik je bil zavaročen za 30.000 Din.

— Od Sv. Martina pri Vurbergu nam pišejo: Zelo smo se razveselili, ko smo izvedeli, da je dobil naš cestar nalog izkopati ob cesti od Sv. Martina do Zgornjega Dupleka jarko. To hvalevredno delo se je tudi takoj začelo. Medtem pa je nastopil preobrat v okr. zastopu. Ne vemo, zakaj se je nadaljevanje že skoraj dokončanih jarkov ukinito. Slišimo celo, da letos na to cesto niti gramoza ne dobimo, kar bi bilo za nas največji udarec, kajti cesta bi postala slabša nego je bila doslej, ker je posuta z blatom, ki so ga izkopali iz jarkov in je radi tega zelo mehka. Ob lepem vremenu je sicer porabljava — ali pozneje, zlasti v zimskem času, bo postala slabša od kmetijskih kolovozov. Po nekaterih informacijah smo doznali, da skušajo nabavo gramoza in nadaljnje izboljšanje te ceste, oziroma vseh okrajnih cest, preprečiti nekateri gg. odborniki okrajnega zastopa — češ, da se mora štediti, ker ni denarja. Ravnoti gospodje pa so bili pod vodstvom prejšnjega načelnika zelo radodarni: zidali so celo novo okrajno cesto, ki ni bila potrebna, za nas pa niti za prepotrebni gramoz ni denarja. Prosimo g. načelnika okr. zastopa in merodajno oblast, da se započeto delo (izkopavanje jarkov do broda) dokonča, da se cesta posilje z gramozom in da se na treh mestih pod cesto vložijo cementne cevi, ki bodo odvajale vodo iz teh jarkov, sicer bodo omenjeni jarki brez koristi. Večji davkoplačevalci.

— Sv. Martin pri Vurbergu. Tukajšnje gasilno društvo si je kupilo novo brizgalno, ki bo dne 19. t. m. slovesno blagoslovljena. Ob tej priliki se bo vršila velika gasilska prireditev. Sosedna društva se prosijo, da tega dne ne prireajo svojih prireditev, marveč naj pohite k Sv. Martinu. Dobro bi bilo, če bi tudi Mariborčani usmerili tega dne svoj nedeljski izlet k Sv. Martinu pri Vurbergu.

— Tiskovine za prijavo davka telesnih delavcev ima na prodaj založba Matih tiskarne d. d. v Jurčičevi ulici 4. Te tiskovine so uporabne le za večja podjetja.

Mariborske vesti

Maribor, 7. septembra 1927.

Kje je najlepše sprehajališče v Mariboru?

(Iz občinstva).

Odkar se je odpeljal kup navoženega materiala na koncu Kersnikove ulice, ki je oviral promet z vozili, se je s tem nekako otvoril promet po Tomšičevi ulici. To ulico so si sedaj izvolili razni vozniki, posebno pa lastniki avtomobilisti in mototoklisti za dirkanje ali pa za poskušne vožnje, kajti vsak misli, da bo v tej ulici najmanj moten.

Pripomniti moramo, da je ulica (Tomšičev drevored) edina v kateri se lahko človek res odpočije ali sprehodi; posebne važnosti je bila za bolnike, ki so zahajali tja, da se naučijo svežega zraka in si odpočijejo. Sedaj je to popolnoma izključeno, kajti vsake četrte ure pridvi kak avto z vso silo ter pusti za seboj oblake prahu, ki segajo celo čez visoka drevesa. Še se niso polegli oblaki prahu, pa že predvi kak motor in to se ponavlja vsak dan, celo pozno v noč.

Čemu tedaj vse pobiranje prispevkov,

za »Protituberkulozno ligo« in za to potrebne priprave! Na ta način ne bodo pomagali niti lepaki z mrtvaško glavo, ako se ne skuša preprečiti promet tam, kjer iščejo bolni ljudje oddiha in kjer sploh ni neobhodno potreben.

Toliko že smemo zahtevati, da se lastnikom avtomobilov in drugih vozil prepove vožnja po tej ulici. Nočemo grajati uprave te ali one občine, prosimo pa občino mariborsko vsaj to, da se Tomšičeva ulica zjutraj in zvečer poškopri, ker leži po vsej ulici, na nekaterih mestih celo na 10 cm prahu. Tako se bo preprečila marsikaka nalezljiva bolezen in občinstvo se bo zopet nemoteno sprehajalo po najlepšem drevoredu mesta Maribora.

— Radi praznika naš list jutri ne izide.

— Trgovine na praznik rojstva M. D. Trgovine širom Maribora naznanja svojim člani, da smejo »biti jutri dne 8. t. m. trgovine v smislu sklepa« izdati nega občnega zbora dopolnila odprta.

— Nemški učenjak v Mariboru. V Maribor je prispel na povratku s potovanja

po Jugoslaviji docent graške univerze, profesor za jugoslovanske jezike, literaturo in zgodovino g. dr. Josip Matl. — Kot slavista ga zelo zanimajo naše kulturne razmere in se je zato oglašil v jugoslov. kulturnih centrih ter stopil v stike z raznimi našimi znanstveniki. G. dr. Matl je glavni poročevalec in sodrnik za jugoslov. področje pri »Jahrbücher für Geschichte und Kultur der Slaven«, ki izhajajo v Breslau. Danes je obiskal med drugim »Studijsko knjižnico« in se bo vrnil iz Maribora v Gradec.

— m Prihodnji uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo bo v sredo dne 15. septembra v gremijskih prostorih (Jurčičeva ul. 8. II. nadst.)

— m Vojni razpored na Teznu. Uradno se nam poroča, da se je v našo objavo o vojnem razporedu v nedeljski številki vrnila tiskovna pomoč. Razporeda na Teznu se morajo udeležiti le tisti obvezniki tam navedenih letnikov, ki so pristojni v Mariboru in ki bivaajo v Mariboru (ne: ali ki bivaajo v Mariboru). Onim, ki so pristojni v druge občine, se bodo dostavila pismena obvestila. V trenutku, ko objavljamo to pojasnilo, pristavljamo, da bi vse časopisne polemike izostale, če bi pristojne oblasti takoj v začetku pojasnile, kako bo razpored organiziran. Iz proglasa Mestnega vojaškega urada se lahko razbere, da je prizadet le on, sicer dokaj neznan del Mariborčanov, ki so pristojni v mesto Maribor, vsem drugim pa ni treba na Tezno, ker bodo dobili od svojih občin pismena obvestila. Tako je sedaj zadeva doela pojasnjena.

— m Promenadni koncert železničarske godbe »Drava« pod vodstvom kapelnika A. Skačič, bo ob lepem vremenu v sredo dne 8. t. m. ob 11. uri v mestnem parku s sledečim sporedom: 1. Koračnica. 2. Ouvertura: »Domino nero«. Rossi. 3. Valček: »Koleta«. Suppé. 4. Fantazija iz opere »Bajaco«. Leoncavallo. 5. »Večer na Savi«. J. Zajc. 6. Potpourri: »Cigan baron«. J. Strauss.

— m Promenadni koncert na Pobrežju bo na praznik, dne 8. septembra 1926 v Drevoredni ulici. Začetek ob dveh popoldne. Brez vstopnine.

— m Obisk Celjanov in Zagrebčanov na Pohorju. Prošle nedelje so posetili naše Pohorje gosti iz Celja v lepem številu okoli 60 in četvorica Zagrebčanov »Sljemenašev«, ki so redni in dobrodošli gostje našega Pohorja. Pri mariborski koči je goste, ki so prispeli v zgodnjih jutranjih urah, pričakal načelnik mariborske podružnice SPD g. dr. Davorin Senjor z več odborniki. Po kratkem pozdravu so se gostje pomudili pri Mariborski koči in nato krenili proti Sv. Aneži. Pri Ruški koči jih je imenoval Podravske podružnice pozdravil nje načelnik g. Davorin Lesjak. Ker je bil čas le kratko odmerjen, se gostje niso mogli dolgo muditi na Pohorju in so se po vrnitvi k Mariborski koči podali preko razglednika na pot v Maribor, spremljani od članov odbora SPD. Pri stolpu se je od gostov prsrčno poslovil načelnik mariborske podružnice SPD. — Vreme je bilo nad vse ugodno in z najlepšimi utisi so gostje zapuščali lepo Pohorje z obilno zopetnega svidenja. Obisk planinskih koč je kljub skrajno slabi letošnji sezoni povsem zadovoljiv in beleži Ruška koča nad 4000, Mariborska nad 3000 in koča na Klopem vrhu nad 1000 obiskovalcev. — Pomnimo, da so kočje SPD na Pohorju skozi vse leto oskrbovane in želimo agilnim podružnicam najlepše uspehe na razvrtku in prospetu planinstva, občinstvu pa tololo priporočamo poset naših planinskih koč na vedno lepem Pohorju!

— m Lepotna konkurenca. Včeraj zvečer se je v »Apolo« kinu vršil prvi skrutinji v lepotni konkurenci. Rezultat glasovanja prvih treh dni je tak-le: Št. 14 je dobila 120 glasov, št. 1 — 105, št. 7 — 97, št. 6 — 54 in št. 5 — 50. Ostale konkurentinje so dobile pod 50 glasov. Nad 100 glasovne pa je bilo neveljavnih. — Glasovanje za lepoto konkurenco se bo nadaljevalo do vključno četrtega, kakor bo objavljen končni rezultat. Po številu oddanih glasovnic je opaziti, da je interes za konkurenco precejšen, vsekakor pa bo no včerašnjem skrutinju, ki je stanje glasov oziroma razporedenje kmo-

Kratko — najnovejše

Konflikt med našo vlado in lastniki premogovnikov se je poostil. Naša vlada zahteva najmanj 15odstotno znižanje cen pri dobavah premoga erariju, medtem ko lastniki rudnikov ponujajo zgolj 10 odstotkov. Zdi se, da bodo rudniki vendarle popustili, zato pa bodo skušali znižati delavske mezde, kar bo sprožilo težke socialne boje.

Včeraj se je vršila prva tekma vojnih aviatikov za kraljev pokal. Tekmovali so na zračni črti Novi Sad—Zagreb. Prvi je priletel kapetan Badiak, drugi narednik Jaklič. Prvi je preletel progo v 7 urah in 11 minutah.

Na včerašnji popoldanski seji Društva narodov v Ženevi je bil naš zunanji minister dr. Ninčić s 42 glasovi izmed 48 glasov izvoljen za predsednika VII. zasedanja DN. V svojem nastopnem govoru, ki je bil jako simpatično sprejet, je pozdravil vstop Nemčije v DN.

Zasedanje Društva narodov je otvoril začasni predsednik sveta DN dr. Beneš, ki je označil v svojem govoru poglavitne naloge sedanjega zasedanja: avstrijski problem, sprejetje Nemčije v DN, priprave za mednarodno razorožitveno konferenco, izvršitev locarnske pogodbe in dr.

Španska se nahaja na pragu revolucije in meščanske vojne. Ljudstvo se je naveličalo diktature nesposobnega Primo de Rivero in se upira njegovi vlad. — Upri se je tudi del vojaštva. Vlada je trenutno sicer še gospodar položaja, in je celo suspendirala 20.000 oficirjev, vendar pa je malo verjetno, da bi se dolgo držala.

Predsednik Masaryk je dal uredniku »Prager Tagblattu« izjavo, v kateri pravi, da Nemci nimajo samo pravice, ampak tudi dolžnost sodelovati skupno s češkimi strankami v vladi Čsl. republike. O aferi Gajde je izjavil Masaryk, da ne gre toliko za njegovo osebo, kolikor za one, ki ga ščitijo in drže. Vlada ima odločilne ruske dokumente. O češkem fašizmu je dejal Masaryk, da je anonimna delniška družba za izmišljanje političnih bajk.

Pet točk Nikole Pašiča

Kaj zahteva radikalni voditelji od svoje stranke. Voditeljska trma in osebni absolutizem 80letnega starca.

Beograd, 7. septembra.

Kakor izve Vaš poročevalec iz dobro poučenih krogov, obsega Pašičeva poslanica radikalom 5 točk. Najprej Pašič ostro obsoja izključitev Bobića iz radikalne stranke. 2. točka povdarja, da gre njemu (N. Pašiču) odločilna beseda v stranki, ne pa celemu krstelu namestnikov in aspirantov na vodstvo stranke. S tem v zvezi naglašja, da so nekateri radikalni politiki nelojalni nasproti njemu, zlasti pa si zasluži ta očitek notranji min. Boža Maksimović. V 3. točki demantira Pašič verzijo, po kateri bi on obsodil Ninčičeva politična stremjenja. On se sploh ne briga za to, ker je Ninčičeva politika dovolj znana. 4. Pašič izraža veliko nezadovoljstvo s sedanjo vlado. Vsi ministri so ga močno razočarali. Ta vlada je zanesla kaos tako v notranjo politiko kakor v gospodarsko. 5. Točka govori zonet o izključitvah in zahteva, da se izključeni sprejmejo znova v stranko.

CURIH. (Avafa), 7. septembra. (Izv.) Beograd 9.12%, Pariz 15.23%, London 25.12, Newyork 51.25, Milano 19.10, Praga 15.33, Wien 73.05, Budapest — 725, Berlin 123.15, Bukarešta 2.56, Sofija 3.90.

Kakor je delala že Vaša stara mati. bilo je pravilno.

Kuhala je svojo kavo samo s

Pravim Franckovim kavnim pridatkom

Ta je danes še vedno tako fin kakor izvrsten pridatek
k zrnati in žitni kavi ter bo to tudi zmeraj ostal.

obiskovalcev nekoliko razjasnil, interes še bolj narasel. Predvsem bo boj jako trd za prva tri mesta in je jako težko uganiti, katera od prvih treh bo zasedla prvo mesto.

m Smrt na nesrečo. Včeraj je pomožni delavec v Frančovi tovarni Ignaz Jerič vožnja na ročnem vozičku več vrec moka. Pri tem se mu je na opolzkih cementnih tleh spodrsnilo in je padel tako nesrečno, da je zadel z glavo na z železom okovani del vozička. Na levem senu si je prizadel podluno centimeter dolgo rano in je radi močnega pretresa možganov takoj umrl.

m Utonil je v Dravi. Včeraj popoldan ob tri četrt na 16. uri se je šel kopat na prepevanem mestu, kakih 50 m od gostilne Birtič na Pobrežju, 23 letni Martin Novak, rodom iz Lopate pri Celju. Komaj je bil stopil v Dravo, že mu je pod nogami zmanjkalo tal in drveči valovi so ga zagnili s tako silo, da ni dal niti glasu od sebe. Ko so ljudje, ki so videli nesrečo, prihiteli na obrežje, ni ostalo za Novakom nič drugega kot obleka na tla. Utopljenec je srednje postave, oblečen v kopalne hlače in ima na roki zlato prstan.

m Posilstvo na Pohorski cesti. Včeraj okrog 15. ure popoldne se je vračala iz šole 11letna Marica L. Na Pohorski cesti blizu Scherbaumovega posestva jo je ustavil neznan moški, jo čez kratko časa zgrabil in odvedel v koruzo ter jo oskrnil. Pohotneža oblasti zasledujejo.

m Prenočišče pod mostom. Nocoj je službujoči stražnik zasledil pod še ohranjenim obokom starega mosta 15letnega Franca M., ki se je tam udobno vzel kušnil in sladko spal. Ko ga je predramil in vprašal, zakaj prenočuje na tem nenavadnem mestu, je Franc M. odvrnil, da nima nikjer strehe in mu pride tako-le prenočišče še najceneje, ker je tudi sicer brez vsakršnih sredstev.

m Velika mariborska senzacija bo nedvomno ognjemetna prireditev tujakšnjega Gasilnega društva, ki bo jutri (v sredo) zvečer v Ljudskem vrtu. Že lani je vzbudila prireditev te vrste ogromno zanimanje, topot pa se obeta še boljši in popolnejši program. Vsi čudeži pirotehnične umetnosti bodo s svojimi plamečnimi in bobnečimi efekti zabavali in čudili občinstvo, ki bo s svojim posetom koristilo našemu delavnemu Gasilnemu društvu in njegemu Rešilnemu oddelku.

m Licitacija. Na podlagi naredb ministrstva za agrarno reformo se bo vršila pri okrožnem agrarnem uradu v Mariboru dne 26. sept. t. l. javna pismena licitacija za preureditev prostorov omejenega urada. Vsak ponudnik mora izročiti svoje pismo pravilno kolekovano ponudbo v zapечатem omoči pri agrarnem okrožnem uradu (Koroška cesta 19, dvorišče), najkasneje do 11. ure dopoldne. Podrobni pogoji licitacije so razvidni na uradu ob uradnih urah od 8.—12. ure.

m Napisi, ki ponoči svetijo. Včeraj smo imeli priložnost spoznati zanimivo novost, na katero si je pridobil patent mariborski poštni uradnik g. Franjo Kranjc. Ne gre za nikak nov izum, temveč za izrabo nekaterih fizikalnih pojavov v praktične namene na način, kakor se doslej niso izrabljali. Znanje so ure, ki imajo take kazalce, da svetijo, dokler je ura v temi. To povzroča radio, ki — kot pravi — jo fiziki — ionizira. Na tej podlagi je g. Kranjc združil razne izkušnje in metode in je izdelal napise in slike, ki v temi svetijo. Tako si bo lahko kaka tvrdka omislila velik napis na vidnem prostoru, ki bo pri dnevnih luči veljal kot navaden napis, ponoči pa bo blestel. Napis bi bil sestavljen iz lesenih plastično izdelanih črk. Nihi svetlobni učinek bi trajal približno 4 leta, nakar bi se morala svetlobna procedura s črkami obnoviti. Samosvetljava umetniških slik pa bi imela le trenuten efekt, na pr. v svrhu iznenadenja zbrane družbe in podobno. Praktično bi se dala osvetlevalna metoda g. Kranjca izrabiti tudi v ta namen, da bi se pripravili predmeti, ki jih nujno rabimo, na pr. gasilni aparat v poslojnih; to bi pripravili bi sami svetili in bi jih lahko našli v najbolj črni temi. Če bi se kdo zanimal za praktično izrabo ali za kake podrobnosti, naj se obrne do g. Kranjca.

„ITO“ krema za zobe - najboljša

m Gledališka sezona se prične že v soboto dne 11. t. m. — sicer ne v Mariboru — pač pa v Studencih. Marljivi diletanti Sokola v Studencih so med počitnicami pripravili lepo in naravnih zapletljajev polno C. M. Ziehrerjevo opereto »Potepuhi« (Landstreicher). Kolikor nam je znano, bode to sploh prva uprizoritev te zelo melodiozne operete v slovensčini. Brez dvoma je, da bode občinstvu zelo ugajala že zaradi neprisiljene in naravne komike, kakor tudi zaradi priključne in lahko umljive godbe, katero oskrbi poseben odsek naše »Drave«.

Prva predstava se vrši v soboto dne 11. in druga pa v nedeljo dne 12. t. m. točno ob 20. (8.) uri v prostorni telovadnici Sokolskega doma v Studencih. N 119

m Malgajev steg mariborskih Skavtov ima v sredo dne 8. septembra ob 10. uri v realni svojo redno vsakoletno

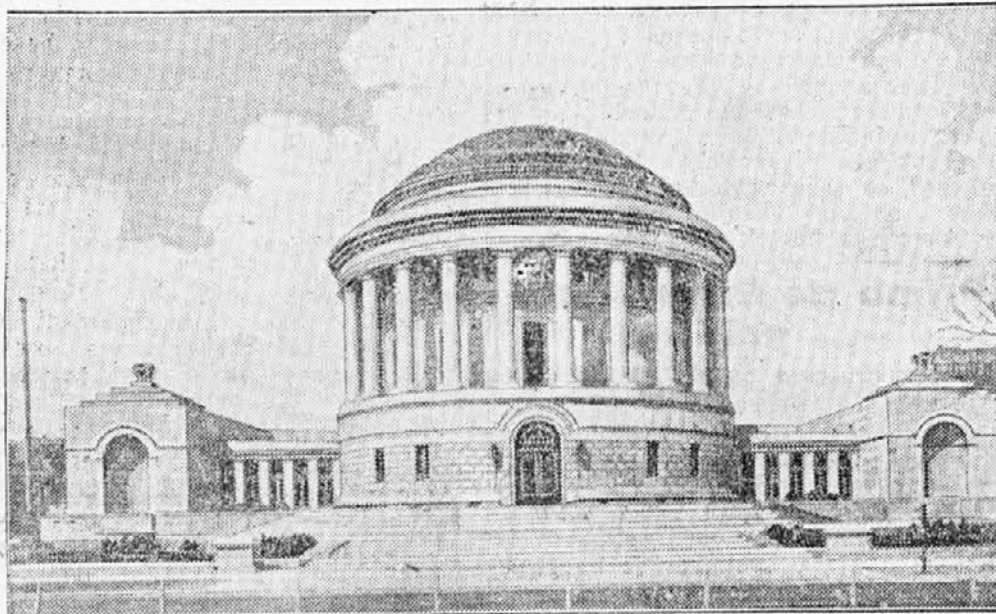
mojo najsrčnejšo zahvalo, ter prosim vse one ceni. goste, kateri so bili ob tej priliki slabo postreženi ali celo mogli radi pomankanja prostora oditi, mi oprostiti. Ker so bila tla na kegljišču še mokra in mehka se ni mogla vršiti naznanjena tekma in se ista vrši v soboto dne 11. in v nedeljo dne 12. t. m. po istem sporedu. Za obilen obisk se priporoča Hinko Kosič.

m Društvo »Jadran« ima v četrtek ob 20. uri odborovo sejo pri Kosiču, Vetrinjski dvor. N 116

m Velika kavarna v torek 7. t. m. elitni koncert in kabaretni večer. N 171

V sredo dne 8. septembra t. l. vsi v Hotinjovas železniška postaja Orehova vas-Slivnica, kjer priredi Oržuna veliko veselico. Pri veselici sodeluje sokolska godba in znano pevsko društvo »Jadran« iz Maribora. Ples, šaljiva pošta, licitaci-

Kake spomenike vojnim žrtvam grade Amerikanci

Slika nam kaže spomenik vojnim žrtvam v Chicagu. Amerikancem ne zadostuje sama dekoracija, ampak hočejo imeti od spomenika praktične koristi, zato so zgradili palačo, ki bo rabila v dobrodelne in kulturne namene. V nji bo imela sedež nacionalna organizacija »Elko«. Palača je stala v ašem denarju okrog 520 milijonov Din.

skupščino (občni zbor). Udeležba za vse članke obvezna v krajih! Posebno vabimo stariše, javne zastopnike in druge ljudi, ki imajo kaj zanimanja za ta pokret, da se udeležijo skupščine. Vpisujejo se tudi novi člani in članice. Tajnik.

m Ples na prostem! Novo veliko plesišče v Pekrah gostilna Hartman otvorjeno! Na praznik prost vstop. Izletniki vljudno vabljeni! N 111

m Vrtni koncert se vrši v sredo (praznik) v gostilni Alojza Schrey. Začetek ob 16. uri. Godba: prijavljeni tercet. N 189

m Stanovalci Smetanove ulice so doživeli davi prijetno presenečenje: prišel je po več kakor 14 dneh mestni voz ter poplaknil par stotov prahu. Sedaj so se lahko okna odprla. Pot od zadnje hiše v Smetanovi ulici do smetišča (vokal Tomanove ulice) pa se sploh nikdar ne škropi. Prah je pod na debelo. Oken iz principa čez poletje ne odpiramo. — Kraj je izredno pripraven za kako higiensko ustanovo. »Smetiščarji« upravičeno in ogorčeno zahtevamo — dežja!

m Tečaj za strojenisje, slovensko in nemško stenografijo, knjigovodstvo, računstvo, slovenščino, nemščino ter srbohrvaščino se začnejo na zasebnem učnem zavodu Ant. Rud. Legat dne 4. oktobra t. l. in trajajo šest mesecev. — Prospekti brezplačno v trgovini s pisarniškimi stroji Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100. N 189

m V restavraciji »Vetrinjski dvor« se vrši jutri 8. septembra opoldanski koncert. Za obilen obisk se priporoča Kosič Hinko. N 188

m Klub bar, najlepši plesni lokal Maribora. Shajališče boljše družbe. Dnevno prvovrstne predstave. N 1872

m Zahvala. Pri otvoritvi moje na novo prevzete restavracije »Vetrinjski dvor« izrekam tem potom vsem obiskovalcem

ja, konfeti, ameriški zapor i. t. d. Narodno zavedni meščani se vabijo, da se udeležijo v velikem številu te prireditve. Krasen popoldanski izlet. Iz kolodvora do veselicenega prostora samo 10 minut. Odhodi vlakov iz Maribora glavni kolodvor: 13.20, 15.43. Lepe zveze za nazaj. Prehrano in pijačo nam preskrbi staroznani gostilničar Primec, ker bo lušno in zabavno naj nikdo ne manjka. N 1813

Češki klerikalci in Masaryk

V zadnjem času je nastopil pri čeških klerikalcih zanimiv preokret. Da predsednik republike ni bil ljudem, ki imajo versko strpnost v najboljšem slučaju le na jeziku, nikoli simpatičen, je jasno. Tembolj, ker je pred vojno značilo ime Masaryk bojno geslo proti klerikalizmu. Vendar pa so bili klerikalci zadnja leta v obojajih nasproti prezidentu vsaj korektni. Vedeli so, da mu je njegovo delo med vojno za osvoboditev naroda pridobilo v najširših krogih veliko popularnost.

Te dni je klerikalni »Pražsky Věčerník« otvoril čisto odprto kampanjo proti Masaryku. V številki z dne 26. t. m. je izšel precej ostro pisan napad, ki še diši po predvojnih »cvetkah« klerikalne kampanje, ker pravi, da Masarykov realizem ubija avtoriteto.

Seveda se klerikalni list boji Masarykovega gesla »Proč od Rima«, dasi je Masaryk kot prezident tudi nasproti katoliški cerkvi in nje predstaviteljem vedno zelo korekten.

Ni neverjetno, da se je ta preokret, ki je preludij k bližajočim se prezident-

skim volitvam, zgodil na povelje Vatikana. Odnosi med Vatikanom in češkoslov. vlado so jako skaljeni in je verjetno, da skuša Rim pritiskati na svoje eksponente, naj udarijo po Masaryku in Benešu, ki se jima hoče naprtiti vsa odgovornost za baje protiklatoliški kurz češke oficijelne politike.

Sploh pa se češki klerikalci jako živahno gibljejo in se zdi, da stoji Češkoslovaška na pragu dalekosežnega kulturnega boja. Čimbolj se klerikalci radikalizirajo, tem večji in ostrejši postaja liberalizem, kar je naraven sociološki in psihološki pojav.

Ljudska univerza

m Koncert Kozinovega kvarteta v Mariboru. Ljudska univerza v Mariboru prične svoje delovanje z veleznanimim koncertom znanega Kozinovega kvarteta iz Ljubljane. Kvartet bo podal v dovršeni obliki slovensko narodno in umetno pesem, katero je zbral v prelepe vence naš priznani glasbeni pedagog gosp. profesor dr. Kozina. V kvartetu sodeluje kot prvi tenorist naš priljubljeni operni pevec Burja. Koncert predstavlja nekaj zaključek lanskih prireditev o slovenski pesmi. Vršijo se v soboto 11. t. m. ob 8. zvečer v veliki kazinski dvorani. Vstopnice se dobijo v predprodaji pri g. Brišnik in g. Höfer od srede 8. t. m. Popoldne istega dne ob 4. uri in v isti dvorani se priredi koncert za dijaštvo z uvodnim predavanjem g. profesorja dr. Kozine. Tudi za dijaštvo se dobijo vstopnice v predprodaji v gorinavedenih trgovinah.

m Strokovni kurzi Ljudske univerze v Mariboru. Kakor lani, bo Ljudska univerza tudi letos priredila razne strokovne kurze in vabijo se vsi, ki se jih hočejo vdeležiti, da se prijavijo čimprej, vsaj do 15. t. m. Predmeti teh kurzov bodo: 1. meščanskošolski; 2. srednješolski; 3. splošni; iz državljanskih ved, iz sociologije, filozofije, literature; 4. jeziki: slovenski, na za Slovence in posebej za Nemce, srbohrvaščina, ruščina. Oživotvorenje kurzov je odvisno od števila prijavljenecv. Začetek približno 15. septembra, oz. 1. oktobr. Učnina za uro okrog 3 Din. — Program meščansko in srednješolskih kurzov se bo tako sestavil, da bodo mogli udeleženci napraviti izpit za meščanske ozir. srednje šole v čim krajšem času. Gospodje in dame naj (z dopisnico) prijavijo svoj naslov in poklic, nadalje za katere stranke bi se zanimali, ob katerih dneh in urah bi najraje utegnili posestati in kakšno šolsko izobrazbo imajo. Ljudska univerza v Mariboru, Slomškova trg 17.

Kultura in umetnost

Ritmichen ples kot umetnost

V modernem času se je razvil ples v izredno popolno umetniško panogo, ki združuje skoraj vse umetnosti: plastiko, muziko, slikarstvo, poezijo. Ples kot umetniško izražanje zavzema vidno mesto v sodobni umetnosti in je silno pridel bil na ugledu, ker so se tudi njegovi nasprotniki prepričali, da je docela pretegal vezi s svojo vulgarno obliko, ki se goji v družabnem življenju, na plesiščih in zabaviščih. Medtem ko služi slednji edino le zabavi, včasih celo zadoščevanju nižjih instinktov je ples kot umetnost afirmacija plemenitih težnj človeške duše. Izraz umetnostnih stremilni časa in poizkus, da živo človeško telo izrazi najfinejša občutja, kakor jih izraža glasba z vokalnimi in instrumentalnimi sredstvi. Umetniški balet je danes sestavljen del slehernega resnega gledališča. Po vojni so si pridobili na tem polju izreden sloves Rusi, ki odnašajo lovorieve vence z največjih svetovnih gledališč. Posebno na način plesnega ustvarjanja pa nam podajajo umetnice, ki nastopajo čisto same s simboličnimi plesi. Godba, ritmično gibanje s tisočimi nijansami, kostum in telesna plastika se tu zlivajo v živo umetnino, ki se vsak trenutek izpreminja, tako da nam umetnica poda celo revijo krasnih slik, simbolov in likov, ki nam nade čist umetniški užitek.

V Mariboru smo že imeli priliko videti več dobrih umetnic in umetnikov te vrste, vendar pa moramo priznati, da je ta vrsta umetnosti, ki se tolikanj čista v mednarodnih centrih, v našem malomeščanskem miljeju še dokaj nepopularna. Radi tega je nastop dobre umetnice res prvovrsten dogodek.

Mi smo že sporočili, da bo dne 18. t. m. nastopila v našem Narodnem gledališču z izbranim programom ena najboljših ritmičnih plesalk gđ. Mirjana Dragana Janečekova, ki si je pridobila izredno laskav sloves v Pragi, v Zagrebu in drugod. Ta učenka prof. Milota v Pragi spaja v svoji umetnosti temperament slovankega juga in fino čustvenost slovanskega severa, saj pripada po svoji rodbini tako nam Jugoslovanom kakor Čehoslovanom. Program gđ. Janečkove obsega večinoma klasične kompozicije; prav posebno goji Griega. O samem programu pa bomo še sporočili kaj več prihodnjic.

Sport

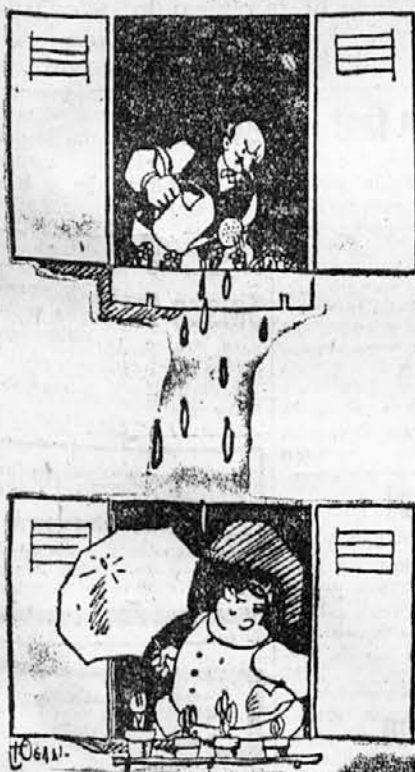
ASK Primorje — SD. Rapid

Jutri gostuje ob 4. uri popoldne proti SD Rapidu eno izmed najboljših moštev ljubljane ASK Primorje. Tekma obeta nuditi mnogo užitka predvsem radi tega, ker bo Rapid po večmesečnem treniranju nastopil svež in v izpremenjeni postavi.

: Izpod sekcije nog. sodnikov v Mariboru (službeno). K tekmi ASK Primorje: SD Rapid ki se vrši dne 8. sept. ob 16. uri na igrišču ISSK »Maribor-a« delegiram gosp. Radolčič-a. Za tekmo ob 10. uri pa gospoda Fischer-a. — Načelnik.

: ISSK »Maribor«. V sredo ob 19. dopoldne training I. proti rezervi. Današnji in četrtkov. training odpade.

Vesel kotiček

Gospod s prvega nadstropja: »Čemu zmerjate vedno kadar zalivam moje rože?«

»Mar se kregam kadar zalivate svoje?«

— Poglej, napravi kakor delam jaz. Če dobim pismo, v katerem se mi poroča kaj neprijetnega, ga raztrgam predno ga prečitam.

Sokolstvo

Tombola Sokolskega društva v Mariboru

Dne 3. oktobra bo priredilo Sokolsko društvo v Mariboru veliko tombolo, katere čist dobiček je namenjen za stavbeni odsek. Krasni glavni dobiki: spalnica, kompletna kuhinja, šivalni stroj, bicikl, voz premoga, klubska garnitura, voz drv, športni predmeti in drugo se bodo dobili za 2.50 Din. Vseh dobitkov je nad 1000 in predstavljajo ogromno vrednost. Segajte torej pridno po srečkah, ki se dobe v vseh trafikah, denarnih zavodih, trgovinah, kavarnah in gostilnah.

Sokolski zlet v Splitu

V nedeljo so se vršile v Splitu velike sokolske slavnosti. Admiral Prica je izročil Splitski sokolski župi ob 10. uri dopoldan na svečan način od kralja poklonjeno zastavo. Velikih manifestacij se je udeležilo 2500 Sokolov v kroju, sodelovalo pa je 10 godb. V povorki je nosilo prapore 23 praporščakov, ki so defilirali pred admiralom Prico. Proslavi so prisostvovali zastopniki sokolskih društev z cele države in nad 10.000 oseb mestnega in okoliškega prebivalstva.

Kino

KINO »DIANA« STUDENCI

predvaja od sobote, dne 4. septembra do vključno torka, dne 7. septembra 1926 **Gospa iz Orienta**, Krasna igra v 6. čimih. V glavni ulogi: Ernst Rückert in Heda Vernon. Raskošna oprema.

predvaja od 8. do vključno 10. septembra namesto filma »Mali pobiralec cunj« film v 6 krasno opremljenih čimih in sicer: »**Krivično obsojeni**«, ali: Električni stol. Predstave dnevno ob 20. uri. Ob nedeljah in praznikih ob 16. 18. in 20. uri.

GRAJSKI KINO

predvaja od 6. do 8. septembra »**Vse za ljubezen in sport**«. Velikanska športska atrakcija v 7 čimih.

APOLO KINO

predvaja od petka 3. do vključno ponedeljka 6. septembra »**Prestol in ljubezen**«. — Veliki opremljeni film v šestih čimih. Spisala znana pisateljica Elinor Glyn.

Zavarovanje delavcev

Opozorilo delodajalcem.

Urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani nam piše:

Kljub ponovnim pozivom se čisto ponavlja, da delodajalci ne prijavljajo pravilno niti pravočasno svojih nameščenih v zavarovanje. Radi tega mora okrožni urad za zavarovanje delavcev po določilih zakona o zavarovanju delavcev

regresirati v številnih primerih obolelim pa nepravilno prijavljenim zavarovancem izplačane dajatve. Regresni slučaj povzročajo uradu mnogo dela, delodajalcem, ki ne izpolnjujejo prijavnih dolžnosti, pa velike stroške.

Zato opozarjamo delodajalce ponovno, da natančno preberejo § 11 zakona o zavarovanju delavcev.

Po določbah tega zakona je dolžan delodajalec poravnati vso škodo in vse stroške, tako da ga lahko opustitev prijave močno zadene.

Pripominjamo, da mora okrožni urad za zavarovanje delavcev brezpogojno izvesti regresno postopanje v vsakem primeru, ko nameščenčeva prijava ne odgovarja zakonu. Vrh tega pa bo urad odslaj v vsakem takim primeru zahteval tudi po § 195 ZZZ kaznovanje onega delodajalca, ki ne bo v redu vršil svojih prijavnih dolžnosti.

Esperanto

Letošnji svetovni kongres esperantistov vseh dežel se je vršil sredi avgusta v Edinburghu. Je to že 18. svetovni kongres esperantistov. Razen tega se je v tem letu vršilo že 19 državnih esperantskih kongresov, med njimi III. jugoslovanski esperantski kongres o Binkošti v Mariboru.

Sovjetska republika in esperanto.

Te dni se vrši v Leningradu (Petrogradu) svetovni kongres Udruženja esperantov (delavcev Sennacieca Asocio Tutmonda). Ob tej priliki je sovjetska vlada vnovič izdala esperantsko poštno znamko z besedilom v ruskem in esperantskem jeziku.

Esperanto pri bolgarski pošti.

Svetovno brzojavno udruženje v Parizu je v jeseni lanskega leta priznalo esperanto kot občevelni jezik, na katerega se ima uporabljati navadna tarifna postavka. Bolgarsko poštno ministrstvo je tozadevni sklep izvedlo v praksi že marca meseca 1926, čeprav stopi glasom določb navedenega sklepa svetovnega brzojavnega udruženja v veljavo še le s 1. novembrom t. l. Razven tega je poštno ministrstvo poštnemu osebju priporočalo študij esperantskega jezika in odredilo plakatiranje tabele z glavnimi točkami esperantske slovnice pri vseh poštinih uradih.

Rdeči križ v Jugoslaviji in esperanto.

Z ozirom na resolucijo, sprejeto od centrale Rdečega križa v Ženevi v prilog esperantu, bo oblastni odbor Rdečega križa v Zagrebu še to leto za svoj naraščaj izdal esperantsko učno knjigo v več tisoč izvodih.

Iz življenja in sveta

Žena XX. stoletja

Ko bi se bil Shakespeare znova vtelesil in prišel na svet, bi bil moral sigurno preklicati ali vsaj predugaciti marsikak svoj sicer znamenit izrek. Če bi bil n. pr. poznal ženo XX. stoletja, ne bi sigurno vztrajal pri svojem reku: »Žena, ime ti je slabost«, vsaj v telesnem smislu ne. Kar se tiče čednosti — no, v tem oziru so ženske take, kakršne so bile za Shakespearejevih časov. Njih npravna slabost ni nič manjša in menda tudi večja ne, kakorkoli nas sicer mnogi možje prepričujejo, da v tem oziru ženska vedno bolj slabi.

Dejstvo pa je, da je žena dvajsetega stoletja docela drug tip od srednjeveške žene ali celo žene 19. stoletja. Tip, skromne, plahe žene, ki živi zgolj za rodbino, spada v preteklost. Današnja ženo so socialne razmere prisilile, da se mora prav tako kot mož boriti za življenje. Nič več se ne boji fizičnega dela in se ne ozira na to, če ji prsti radi opravi, ki so jih nekoč opravljale služkinje, niso preveč »fini«. Ali je to za ženo zdravo in koristno, je, kajpa, vprašanje, ki spada v drugo poglavje; toda tako je v resnici in s tem dejstvom moramo računati. Nemara je dokaj pripomogla k tej izpremembi ženskega značaja velika svetovna vojna, ki je prisilila ženo, da so energično pri-

jela za vsako delo in kjerkoli je le bilo mogoče, nadomestile može. Lotile so se same kose, pluga in konj; drugod so prišle v velikem številu v tovarne, v pisarne in urade; zastopale in nadomestovale so može v trgovinah in obrti. Po vojni se je pridružil temu še ženski sport. Žena XX. stoletja, odkar je spoznala, da mora sama skrbeti za se, skuša čim bolj utrditi svoje telo, da bo sposobnejša za telesne in duševne napore, katere ji vedno bolj vsiljuje življenje. Zato je že z ozirom na ženski sport zastarela trditev o ženski slabosti. Žene goje lahko atletiko, tenis, plavanje, torej sporte, ki si jih je do vojne svojil »močnejši spol«. V teh sportih je že dosegla take uspehe, da bi se z njimi še može ponašali. Dogaja se celo, da »slabejši« spol premaga »močnejšega«. Angležinja Elliot Lynova je zmagala nad moškimi konkurenti v mednarodnih letalskih tekmah, češka avtomobilistka Jankova je dosegla prvenstvo v tekmah na Švicarskem, francoska tenistka Lenglanova je porazila zelo dobre moške teniste, Amerikanka Ederleova je preplavala v rekordnem času Rokavski kanal in kmalu za njo je odnesla zmago Angležinja, mati dveh otrok, dasi je pri takih poizkusih obnemoglo že veliko moških. Ali je treba tedaj še novih dokazov, da v 20. stoletju ne drži več stari zazor o ženski telesni slabosti?

Žena naših dni je po svoji fizični sili in po svojem značaju docela drugačna kot je bila žena v časih, ko je naš ded snubil našo babico. Poraja se tip energične, fizično krepke ženske, ne več pohlevne moževe tovarišice, marveč njegove resne tekmovalke na vseh poljih. Ženska vzgoja in ženska moda tudi očitujeta to tendenco. Nikdar doslej v vsej človeški zgodovini niso imele ženske tolikega vpliva na javno življenje kot ga imajo dandanašnji. Za moške je nastal velik problem, kako urediti odnose z ženskim svetom in zaščititi svoj položaj v človeštvu. Odpirajo se nedogledni vidiki. (Po Slov. Denniku.)

Izvoz nevest

Gospa Tamara, soproga nekega japonskega diplomata v Rio de Janerio, je na najboljši poti, da osreči desetisoče ljudi. Tega ne more storiti vsaka ženska, pa tudi soproga kakega diplomata ne. Celo diplomatje sami, ki so na zunaj veliko bolj mogočni nego njihove žene, ne morejo osrečiti več desetisočev ljudi; preje jih desetkrat toliko spravijo v nesrečo, če sprožijo kako vojno.

No, kako pa bo gospa Tamara osrečila toliko ljudi? I, z ženitvijo oziroma možitvijo, kajpa. Torej čisto žensko opravilo!

V Južni Ameriki in v Mehiki živi namreč kakih 10.000 samskih Japoncev. Večina njih se utegne oženiti z južnoameriškimi domačinkami. To pa pomeni, da bo moralo okrog 10.000 Japonk v domovini ostati brez ženinov. Toliko devic, pa da ne bi prišle vsaj po večini v zakonski paradiž!

In usmiljeno srce gospe Tamare (ki je najbrže izredno zadovoljna v zakonu, da je tako navdušena zanj ali pa — izredno škodoželjna), to dobro srce je tedaj sklenilo, da dobavi južnoameriškimi Japoncem prave japonske neveste. Odpotovala je v domovino, organizirala po vsej Japonski posredovalnico za braziljanske neveste in se je vrnila v Rio de Janerio z ogromno zbirko fotografij japonskih deklet, ki bi bile voljne osrečiti mlade Japonce onstran Oceana. Pravkar se vrši generalna izbira, o kateri pa še nimamo poročil. Toda gospa Tamara se trdno nadeja, da bo lahko poročila v Braziliji vsaj 5000, v Argentini 2000, v Mehiki 1000 in v ostali Južni Ameriki 2000 svojih rojakinj. Ko se bo glasilo 10.000 ženinov, bo najela gospa diplomatinja posebne ladje, ki bodo prepeljale 10.000 nevest z Daljnega Vzhoda v Južno Ameriko.

Pa pravijo, da diplomacija krade Bogu čas, ljudem pa denar. Za Japonce to očitvidno ne velja!

Kopaljšča v starih časih

Sedaj, ko je po dolgem čakanju in kopnenju vendarle pritisnila prava poletna vročina in veliko ljudi išče hladu v rečnih valovih ali v drugih kopaljščih, se marsikdo vpraša, kako so se ljudje kopali v starih časih. Tudi to je podvrženo izpremembam, kakor vse drugo.

Zgodovina človeške omike nam pripoveduje, da so se ljudje tem več kopali, čim večja je bila omika. Tako je po priliki še danes. V hribovskih vaseh se ljudje redkokdaj kopljejo, že zato, ker imajo malo vode. Bolj ko je ljudsko življenje primitivno, manj se čuti potreba po kopanju. Plinij nam pripoveduje, da so Grki poznali kopaljšče že v pradavnih dneh, vendar pa niso bile tako luksuzno urejene kot v poznejših stoletjih. Rimljani so imeli kopaljšča že v drugem stoletju po ustanovitvi Rima. Za Julija Cezara je obstajalo v Rimu 20 velikih javnih kopaljšč, vrhu tega pa še najmanj 800 zasebnih. Toda tudi ta naprava se je začela s časoma zlorabljati. Javna kopaljšča so se v dobi moralnega upadka izpremenila v brloge razuzdanosti, kjer so se vršile ob sodelovanju obeh spolov prave pravcate orgije. Tudi v naših krajih so Rimljani zgradili kopaljšča. Tako je znano, da je obstajalo za časa Rimljanov v Varaždinskih Toplicah javno kopaljšče, ki ga je uporabil tudi poznejši cesar Konstantin in se še danes imenuje po njem Konstantinovo kopaljšče.

Tudi med drugimi pagani se je polagoma širil čut za telesno snago in s tem za kopanje. Krščanstvo je nekaj časa ta razvoj zadrževalo, to pa radi

tega, ker so svetniki učili prezirati telo in njegove potrebe. Prvih 6 stoletij in še več je vladala med kristjani mržnja do nagote in si dobrega kristjana težko pripravil do tega, da bi se slekel in skopal. Nekateri svetniki, med njimi n. pr. sicer zelo učeni in časti vredni sv. Hieronim, so nosili toliko časa srajco na sebi, da se je razpadla v cunjce, pa tudi sedaj niso umili telesa, ki je bilo podvrženo kljub molitvam in postu hudičevim izkušnjam.

Za časa križarskih vojn so se kopališča zopet pojavila v večjem obsegu. Križarji so se pri orientalskih narodih naučili, kaj pomeni prijetna kopel. Ko so se vrnili na svoje gradove, so si brž uredili bogato opremljena kopališča. Patricijske rodbine so imele v svojih hišah male, ljubke kopelji. Tako kot se danes ljudje vabijo na čaj, so se vabili v tistih časih h kopanju. Pri kopanju so jedli in pili, svirala je godba in gostje so se imenito zabavali.

Tako v kopališčih kakor v prirodi sta se kopala oba spola skupaj.

Nekaj časa so bili npravi kljub nekdanji krščanski strogosti tako prosti, da so celo menihi in nune zahajali v javna kopališča. Oni, ki se niso kopali, so se zabavali s tem, da so gledali druge, kako so veselo splavali po vodi. Pozneje, v dobi reformacije, so postali npravi zopet strožji in krščanski narodi so se vrnili k nekdanjemu krščanskemu nazoru, da je kopanje greh in sramota. Šele v 18. stoletju se je začela iz Anglije zopet širiti navada kopanja in je počasi postala last vsega zapadnega človeštva. Značilno je, da za časa francoske galantne dobe, ko je cvela velika razuzdanost in spolna svoboda, niso dame veliko dale na kopanje in radi tega telesni vonj ni bil kdovekako zapeljiv, tembolj, ker uporaba parfemov še ni bila toliko razširjena kot je dandanašnji.

Ledene gore na oceanu

Zadnja številka ameriške revije »The National Geographic Magazin« prinaša zanimivo sliko boja proti ledenim goram, ki ga z naporom vrši poseben oddelek ameriške mornarice v severnem delu Atlantskega oceana, ki je eden najnevarnejših delov vseh morij na našem planetu. Severni del Atlantskega oceana je najbolj izpostavljen ostrim burjam in nenavdno gostim megli, ki skoraj pol leta pokrivajo morsko gladino. In ravno na teh najnevarnejših mestih vodi najglavnejša prometna zveza med Evropo in Ameriko. V tem ogroženem morju se nahaja tudi najbogatejša lovišče morskih rib. Do nedavnega je preti la ladjam ne samo nevarnost strašnih ciklonov in megle, temveč tudi nevarnost ogromnih ledenih gor, ki so se trgale v Grönlandiji in plule proti toplemu Golfskemu toku.

Zrtev ledenih gor je postal tudi veleparnik »Titanic« v noči od 14. na 15. aprila 1912. leta. Njegova nesreča je dala vzpodbudo za mednarodna pogajanja, da se zavarujejo parniki

proti tej nevarnosti. Uspeh pogajanj je bil ta, da so USA organizirale poseben oddelek mornarice, ki obvešča v kritičnih mesecih ladje, ki plujejo na ogroženem delu oceana o gibanju in količinah ledenih gor. To službo opravljajo danes tri ladje: »Tampa«, »Medoc« in »Seneca«.

Edino temu dejstvu se je zahvaliti, da se od nesreče, ki je zadela »Titanic«, ni na podoben način do danes ponesrečila nobena ladja.

Tisoči Amerikancev prihajajo vsako leto v Evropo. Mogoče nihče od njih ne ve, da je radiotelegraphist na parniku v stalni zvezi z omenjenimi tremi ladjami, ki dajejo točna poročila o gibanju ledenih gor. Ko potniki najudobneje spe v razkošnih celicah, bodisi »Berengarije«, »Leviathana« ali »Rochambeana«, sprejemajo radiotelegraphisti poročila o pretečih nevarnostih in jih javljajo kapitanu, ki se v stalni nevarnosti spretno izogiba nesrečam. Ponoči je jako težko opaziti ledeno goro, kajti vidna je le na nekoliko metrov, a takrat je nemogoče preprečiti nesrečo.

V zadnjih letih pa se je obrambna služba omenjenih ladij razširila v toliko, da je pričela tudi uničevati ledene gore s pomočjo eksplozivnih snovi. Prvi poizkusi so se docela obnesli in pričakuje se, da se bo na ta način mnogo lažje borilo proti nevarnosti ledenih gor, kakor pa se je to zamoglo doslej.

Kakor v kakem romanu

V Rigi se je vršila pred dnevi poroka, ki je vzbudila veliko senzacijo. Nedavno je prišel iz južne Afrike milijonar Goldberg, rodom Letonec. Otrok revnih starišev se je skrivoma učil angleščine in ušel z doma v Afriko, kjer si je s kopanjem dijamantov pridobil ogromno bogastvo. Vendar kljub izobilju ni pozabil svojega rojstnega kraja. Ko se je po dvajsetih letih vrnil v majhno vasico, so ga domačini svečano sprejeli. Oskrbel je vse sorodnike z denarjem in blagom in tudi dobrotvornim društvom je delil podpore. Sam je živel jako skromno in je odklonil vsa častna mesta, ki so mu jih nudili. Mnogim je z izredno darežljivostjo pomagal iz največje bede in sramote. Nato pa je nekega dne skrivoma odšel v Rigo, z namenom, da se zopet vrne v Afriko. Vsedel se je v vlak in se odpeljal. Med potjo je šele doznal, da je napačno vstopil in da ne potuje v Rigo, ampak v Dvinsk. Na majhnem postajališču je izstopil in čakal na drugi vlak, ki ga bi naj prepeljal v Rigo. Ker je moral dolgo čakati, se je odpravil v sosednjo vas. Sprehajajoč se, je zapazil lepo, priprosto dekle, ki je pralo ob studencu perilo. Zaljubljen se je na prvi pogled in takoj sklenil, da jo bo poročil. Nagovoril jo je in kmalu izvedel, da je revnih starišev in da čestokrat tudi strada. Takoj je poiskal vaškega rabina in mu razložil svoj sklep.

Poklicali so dekletovo mater, ki ni mogla razumeti niti verjeti, da bi tak bogataš mogel poročiti njeno revno hčerko, ki ne bo imela nobene dote.

Dekle je privolilo in takoj je sledila zaroka, povodom katere je izvedel, da se starejša sestra ne more poročiti, ker njen ljubljene nima sredstev. Takoj mu je kupil veliko trgovino in mu naštel tisoč funtov, ki jih naj uporablja kot obratni kapital. Te dni sta se poročili obe sestri. Dočim je starejša ostala doma, je Goldberg svojo ženico odpeljal s sabo v vročo Afriko, kjer bosta v senci palm in drugih tropskih rastlin uživala sladkosti zakonskega življenja.

Če grof ne zna gospodariti

Dunajski in tudi drugi listi so te dni poročali, da je grof Fran Esterhazy, eden izmed najbolj bogatih ogrskih magnatov, zaprosil sodišče v Budimpešti, da bi mu določilo sodnega skrbnika, ki naj bi ga nadzoroval pri vseh zadevah v življenju, pri katerih gre za denar. Grof je utemeljil to svojo prošnjo s trditvijo, da je radi neizkušnosti zabredel v razne neugodne kupčije, pri katerih je izgubil velike zneske denarja. Sodišče je ugodilo njegovi prošnji ter imenovalo za skrbnika njegovo ženo grofico Marijo.

Listi, ki so poročali o tem nenavadnem koraku bogatega grofa, so objavili tudi nekatere zanimive podrobnosti iz njegovega življenja. Grof Esterhazy, še mlad mož, je živel kakor princ iz »Tisoč in ene noči«. Dohodki, ki mu jih je donášalo njegovo premoženje, obstoječe iz rudnikov, raznih velikih tovarn, 17.000 orolov zemlje ter drugega premičnega in nepremičnega bogastva, so mu omogočali vsajajemal s polnimi rokami iz preobloženih blagin. Pred petimi leti, ko je imel v gosteh bivšega avstrijskega kovrstne drage zabave, za katere je cesarja in ogrskega kralja Karla, je kupil iz njegovih konjušnic 200 prist-

nih arabskih konj, ki jih je nameroval pokloniti v dar kraljevski družini, ko bi se vrnila na Ogrsko. Potrosil je zanje ogromno svoto denarja.

Razen avtomobilov in konj, se je grof strastno zanimal za umetnine. Pogostoma je potoval z letalom na Dunaj, kjer je po cele ure iztikal pri raznih starinarjih za umetninami, za katere je z veliko ravnodušnostjo trosil milijone lir. Svojemu odvjetniku, ki mu je odpovedal službo, je odštél približno dva milijona lir odškodnine. Razsipni grof je rad obiskoval razna ponočna zabavišča na Dunaju in tudi tam je seveda trosil denar s polnimi rokami. Neki plesalki, v katero se je pred kratkim zaljubil, je že na prvem sestanku podaril gosposko vilo, razne dragulje in celo zbirko dragocenih oblek. Radodarni grof je imel seveda tudi cel štab več ali manj odličnih prijateljev, ki so pridno molzli njegov rejeni mošnjček.

Svoje posestvo v Totiju je grof dal ograditi z bodečo žico, ker ni hotel, da bi kdo nepovabljen stopil na njegovo zemljo. Nekega dne je pes nekega potujočega glumca preskočil ograjo ter se zatekel v park. Komaj je grof to zapazil, je zgrabil puško ter predrznega psa ustrelil. Glumcu pa je odštél 500.000 lir odškodnine. Za vsakdanje male stroške je grof prejemal od upravitelja njegovega ogromnega imetja 3500 lir dnevno, a ta znesek mu ni nikoli zadostoval. Ko mu je nekoč zmanjkalo gotovine, si je izposodil pri nekem oderuhu 600.000 lir. Za to posojilo je plačal ogromne obresti, kot nameček pa je oderuhu podpisal menico za znesek 600.000 lir.

V zadnjem času se je hotel razsipni grof »poboljšati«, zato je potoval v inozemstvo. Pa ker tudi to ni nič pomagalo, se je končno obrnil do sodišča, da bi ga ozdravilo radodarne bolezn. Pod skrbništvom žene bo viharjal milijonar menda »ozdravel«.

Le specializist zamore strokovno popraviti Vaše pisalne stroje!

Mehanik Ivan Legat

Piva specialna popravilnica pisalnih strojev

MARIBOR, Vetrinjska ulica 30

Telefon 434

Zaloga novih ter rabljenih pisalnih strojev! 1563

Cela hiša z velikim stanovanjem, lokali, vrtom, opremljena stanovanja, sobe s avtorporabo kuhinje, gostilna, 2 branjariji s stanovanjem v najem. Vprašati »Maršlan« Rotovski trg 4. 1886

Več hiš na Pobrezju Teznu. Studenci in okolici s takojšnjim stanovanjem poceni najpoda. Vprašati: »Maršlan«, Rotovski trg 4. 1887

Dijak višješolac, želi proti odškodnini za obede koga poučevati. Ponudbe na upravo pod »Reven dijak«. 1873

Išče se perfektna stenotipistinja za slovenski in nemški jezik. Nasop takoj. Ponudbe pod »Perfektna« na upravo lista. 1880

Pouk v petjo daje koncertna pevka Roza Gruber, Koroška cesta 26/I. Vprašati od 10 - 16. ure 1873

Glasovirni pouk (moderna tehnika) daje Jozefina Gruber Vprašati: Koroška cesta 26/I. od 10. do 16. ure. 1877

50.000 Din posodim proti zadostni garanciji ali pristopim kot družabnik. Ponudbe na upravo »Tabora« pod »Maribor 5«. 1875

Ne pozabinaročnino!

Pošten, mečan fant

želi vstopiti v službo kot sluga ali kaj sličnega. Naslov se izve v upravi. 1878

Fant v starosti 24 let, vojašine prost želi vstopiti v boljšo službo kot sluga ali za pomožnega delavca v kako tovarno. Naslov v upravi. 1879

Malo posestvo pol ure od Maribora napredaj. Natančna poasnila se deha v Pobrezju, Zrkovska cesta 64. 1886

Ugodna prilika!

1 spalna soba, 1 obednica, 1 kuhinja, stenska ura in toaletna miža skoraj novo se prodaja. Ogleda se dne 8. sept. od 10. do 12. ure in dne 9. sept. od 9. do 12. in od 14. do 16. ure. Tomšičeva ulica 30. 1882

Zamenjam sobo s steditelnikom za sobo in kuhinjo. Naslov v upravi. 1884

Zamenjam stanovanje J. Zelzer, Vetrinjska ulica 30. 1885

Bučno olje najboljšo in priporočeno trgovcem tovarna bučnega olja J. Hechmüller v Mariboru, pri starem mostu, južni breg Drave. — Zamenjava bučnih koščic za bučno olje. 1456

Solske torbice, nahrbtniki za knjige v veliki izbiri in nizki ceni pri IV. KRAVOS, Aleksandrova c. 13, Šlomškov trg 6. 1758

Kyffhäuser — Technikum Frankenhäusen 76 ing. šola za avto in strojogradbo, elektrotehniko. Posebni oddelki za poljedel. stroje in zrakoplovno tehno.

Dražbeni oklic.

Dne 16. oktobra 1926, dopoldne ob 11. uri, bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 25 dražba nepremičnin, zemljiška knjiga: Koroška vrata vl. št. 9 do ene tretine; cenilna vrednost: 169.775 Din; najmanjši ponudek: 84.888 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdravitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IV.,

dne 28. avgusta 1926.

1870

Tiskar: »Mariborska Tiskarna« v Mariboru, predstavnik: Stanko Detela, ravnatelj. Urednik Božidar Borko, novinar. Izdajatelj: Konrad »Tabora« predstavnik: Yakoslav Spindler, novinar. Vsi v Mariboru.

Natečaj.

V Mariboru — Magdalensko predmestje — Kralja Petra trg se oddajo v najem

prostorni trgovski lokali s skladiščem in kletjo

ob Dr. Verstovškovi ulici proti Koroškemu kolodvoru pa

4 velika skladišča s kletjo.

Pojasnila (ustmena in pismena) daje Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani, Aleksandrova cesta.

ARGUS

o naš najboljši domači informacijski zavod
ima v vseh mestih zanesljive poročevalce
daje informacije o vsem, posebno pa je v
umovnem stanju donariti zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnih oseb
uve informacije so očne, izbrne in brze
so nahaja v Vuku Karadžića ul. 11, Beograd
ov telefon je 6-25, 4 brošurani nasl. Argus